

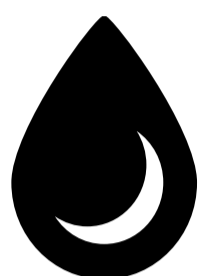
GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Gospodarka o obiegu zamkniętym to model rozwoju gospodarczego, w którym - przy zachowaniu warunku wydajności - spełnione są następujące podstawowe założenia:

a) wartość dodana surowców/zasobów, materiałów i produktów jest maksymalizowana lub

b) ilość wytwarzanych odpadów jest minimalizowana, a powstające odpady są zagospodarowywane zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami (zapobieganie powstawaniu odpadów, przygotowywanie do ponownego użycia, recykling, inne sposoby odzysku, unieszkodliwienie).

ODEJŚCIE OD GOSPODARKI LINEARNEJ

Transformacja w kierunku GOZ wymaga podjęcia działań na wszystkich etapach cyklu życia, zaczynając od projektowania produktów, przez pozyskanie surowca, przetwórstwo, produkcję, konsumpcję, zbieranie odpadów aż po ich zagospodarowanie. GOZ różni się tym samym od modelu gospodarki linearnej, opierającej się na zasadzie „weź - wyprodukuj - zużyj - wyrzuć”.

ZASADY GOSPODARKI O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

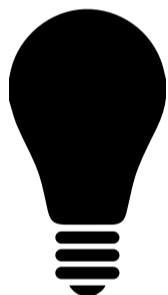
ZASADA 1 Zachowanie i wzbogacanie kapitału naturalnego poprzez kontrolę ograniczonych zapasów i równoważenie strumieni zasobów odnawialnych

ZASADA 2 Optymalizacja wykorzystania surowców poprzez utrzymywanie produktów, komponentów i materiałów w obiegu, z zachowaniem ich najwyższej użyteczności w cyklach: technicznym i biologicznym

ZASADA 3 Rozwijanie wydajności systemu poprzez identyfikację i usuwanie negatywnych efektów zewnętrznych

ZRÓWNOWAŻONA PRODUKCJA PRZEMYSŁOWA

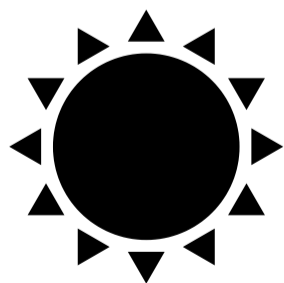
Warunkiem rozwoju przemysłu jest dostęp do surowców. Od 2011 r. w Polsce można zaobserwować wzrost produktywności zasobowej oraz resource decoupling, tj. następuje wzrost PKB przy jednoczesnym spadku krajowej konsumpcji surowców (DMC - domestic material consumption). Idea zrównoważonej produkcji bazuje nie tylko na zasadzie zwiększania produktywności zasobowej, czyli zmniejszania ilości surowców zużywanych na jednostkę dóbr, ale także na założeniu zmniejszania negatywnego wpływu na środowisko procesów produkcyjnych, w szczególności w kontekście redukcji emisji gazów cieplarnianych i ilości wytwarzanych odpadów.

ROZSZERZONA ODPOWIEDZIALNOŚĆ PRODUCENTA

Rozszerzona odpowiedzialność producenta (EPR - extended producer responsibility) to podejście, które zobowiązuje producenta do zebrania i zagospodarowania odpadów powstałych z takich samych produktów, jakie wprowadza na rynek. EPR stanowi realizację zasady „zanieczyszczający płaci”, będąc jednocześnie zachętą do uwzględniania całego cyklu życia surowca. W związku z tym już w fazie projektowania i produkcji producent powinien użyć surowców i technologii oraz wprowadzić takie rozwiązania konstrukcyjne i użytkowe, które pozwolą na zebranie większej ilości odpadów oraz na poddanie jak największej ich części recyklingowi

ŚRODOWISKOWA OCENA CYKLU ŻYCIA

Obecnie na świecie stosuje się wiele sposobów obliczania oddziaływania produktów na środowisko oraz rodzajów oznaczeń środowiskowych. W tej sytuacji utrudnione jest określenie, czym jest produkt przyjazny środowisku i jak porównać wpływ poszczególnych produktów na środowisko. Jednocześnie, od przyjętego sposobu obliczania oddziaływania na środowisko może zależeć pozycja konkurencyjna danego produktu i firmy na rynku. LCA (life cycle assessment), czyli środowiskowa ocena cyklu życia, stanowi jedno z podejść do oceny oddziaływania na środowisko produktu lub działalności gospodarczej.

Infografika opracowana w ramach projektu "Śmieć przykładem".
Zadanie współfinansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego.

Źródło: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/rada-ministrow-przyjela-projekt-mapy-drogowej-goz>

Mazowsze.
serce Polski